

A large, bold, black Arabic calligraphic inscription of the phrase "Allahu Akbar" (God is Great). The script is highly stylized, with thick, sweeping strokes and intricate flourishes. The text is arranged in a dynamic, slightly curved composition, with the word "Allah" (Allahu) at the top and "Akbar" (is Great) below it. The calligraphy is set against a white background, with some small, faint markings around the main text.

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای دندانپزشکی

عنوان:

**تأثیر درمان غیر جراحی پرIODنتال بر بهبود کنترل قند خون
افراد دیابتی نوع 2 و تأثیر احتمالی آن بر میزان چربی خون**

استاد راهنما:

دکتر ایلناز فرهودی

نگارش:

سعید آزاد

گواهی اصالت پایان نامه

اینجانب **سعید آزاد** دانش آموخته رشته دندانپزشکی مقطع دکتری حرفه ای به شماره دانشجویی ۹۰۲۸۱۶۰۰۳ گواهی می نمایم که این پایان نامه تحت عنوان "تأثیر درمان غیر جراحی پریدونتال بر بهبود کنترل قند خون افراد دیابتی نوع ۲ و تأثیر احتمالی آن بر میزان چربی خون" به راهنمایی خانم دکتر ایلناز فرهودی بطور کامل اصل و بدون هرگونه سرقت علمی/ادبی بر اساس تعریف^۱ Plagiarism نگارش شده است و تمام یا قسمتی از آن توسط فرد دیگری در پایان نامه یا مراکز علمی دیگر ارائه نشده است. در ضمن اینجانب از مقررات مربوط به عدم رعایت صداقت در ارائه پایان نامه که منجر به مردود شدن و ارجاع به شورای پژوهشی دانشکده می شود، اطلاع کافی دارم.

تاریخ و امضاء
دانشجو ۹۶/۱۱/۲۶

بدینوسیله اصالت (ORIGINALITY) و صحت نتایج این پایان نامه مورد تأیید
اینجانب دکتر ایلناز فرهودی استاد راهنما می باشد.

تاریخ و امضاء

^۱ Plagiarism یا سرقت علمی/ادبی عبارت است از استفاده از تمامی یا قسمتی از مطالب یا ایده‌های منتشر شده یا منتشر نشده فرد یا افراد دیگر بدون ذکر منبع بطور مناسب یا کسب اجازه در موارد ضروری.

سوگندنامه

اکنون که با عنایات و الطاف بیکران الهی دوره دکتری دندانپزشکی را با موفقیت به پایان رسانده‌ام و مسئولیت خدمت به خلق را بر عهده گرفته‌ام در پیشگاه قرآن کریم* به خداوند قادر متعال که دانای آشکار و نهان است، و نامش آراش دلهای خردمندان و یادش شقای آلام دردمندان، سوگند میدهم که منم که همواره حدود الهی و احکام مقدس دینی را محترم شمرم. از تضییع حقوق بیماران پسر می‌رم و سلامت و بهبود آنان را بر منافع مادی و امیال نفسانی خود مقدم دارم، در معاینه و معالجه، حریم عفاف را رعایت کنم و اسرار بیماران خود جز به ضرورت شرعی و قانونی فاش نسازم. خود را نسبت به حفظ قداست حرفه پزشکی و حرمت بهکاران متعهد بدانم و از آلودگی به اموری که با پرستارکاری و شرافت و اخلاق پزشکی منافات دارد اجتناب ورزم، همواره برای ارتقاء دانش پزشکی خویش تلاش کنم و از دخالت در اموری که آگاهی و مهارت لازم را در آن ندارم خودداری نمایم. در امر بهداشت، اعتلاء فرهنگ و آگاهی‌های عمومی تلاش نمایم و تأمین، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه را مسئولیت اساسی خویش بدانم.

سپاسگزاری:

از زحمات، تلاش‌ها و
راهنمایی‌های ارزنده استاد
راهنمای بزرگوارم
سرکار خانم دکتر ایلناز فرهودی
بی‌نهایت سپاسگزارم.

تقديم به:

پدر و مادر عزیزم

و

همسر مهربانم

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
53	<u>چکیده</u>

فصل اول : کلیات تحقیق

Error! Bookmark not defined.	<u>1-1. مقدمه</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>2-1. بیان مسئله</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>3-1. تعریف واژه‌ها</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>4-1. اهداف تحقیق</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>1-4-1. هدف کلی</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>2-4-1. اهداف اختصاصی</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>3-4-1. اهداف کاربردی</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>5-1. فرضیات تحقیق</u>

فصل دوم : پیشینه تحقیق

Error! Bookmark not defined.	<u>1-2. مبانی نظری تحقیق</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>1-1-2. پریدنتیت</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>2-1-2. بیماری های پریدنتال و بیماری های سیستمیک</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>3-1-2. بیماری های پریدنتال و کلسترول و تری گلیسرید</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>4-1-2. دیابت</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>5-1-2. انواع دیابت</u>
Error! Bookmark not defined.	<u>6-1-2. دیابت ملیتوس</u>

Error! Bookmark not defined. ..... [7-1-2. تظاهرات دهانی دیابت](#)

Error! Bookmark not defined.	8-1-2. تظاهرات دهانی دیابت ملیتوس
Error! Bookmark not defined.	9-1-2. بیماری پریدونتیت و دیابت
Error! Bookmark not defined.	10-1-2. دیابت و سن شیوع پریدونتیت
Error! Bookmark not defined.	11-1-2. باکتری های بیماری زا و دیابت
Error! Bookmark not defined.	12-1-2. عملکرد لکوسیت های پلی مورفونوکلئر (PMNs) در دیابت
defined.	
Error! Bookmark not defined.	13-1-2. تغییر در متابولیسم کلاژن و دیابت
Error! Bookmark not defined.	2-2. مبانی عملی تحقیق

فصل سوم : روش اجرای تحقیق

Error! Bookmark not defined.	1-3. نوع پژوهش
Error! Bookmark not defined.	2-3. جمعیت مورد مطالعه
Error! Bookmark not defined.	3-3. نمونه برداری و روش نمونه گیری
Error! Bookmark not defined.	4-3. معیارهای ورود و خروج از مطالعه
Error! Bookmark not defined.	1-4-3. معیار ورود
Error! Bookmark not defined.	2-4-3. معیار خروج
Error! Bookmark not defined.	5-3. روش گردآوری اطلاعات
Error! Bookmark not defined.	6-3. ملاحظات اخلاقی
Error! Bookmark not defined.	7-3. روش تجزیه و تحلیل داده ها و بررسی آماری
Error! Bookmark not defined.	8-3. جدول متغیرها

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل داده ها

Error! Bookmark not defined.	1-4. آمار توصیفی
------------------------------	----------------------------------

Error! [4-1-1. وضعیت پریدنتال بیماران دیابتی قبل و 3 ماه بعد از درمان غیر جراحی پریدنتال](#)
Bookmark **not** **defined.**

Error! Bookmark not defined. ..... [1-1-1-4. درصد فراوانی خونریزی حین پروبینگ \(BOP\)](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [2-1-1-4. درصد فراوانی سطح چسبندگی از دست رفته \(CAL\)](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [3-1-1-4. درصد فراوانی شاخص پلاک \(PI\)](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [4-1-1-4. درصد فراوانی شاخص لته ای \(GI\)](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [5-1-1-4. آماره های توصیفی عمق پروب \(PD\)](#)

[2-1-4. آماره های توصیفی وضعیت قند خون \(HbA_{1c}, FBS\) قبل و 3 ماه بعد از درمان غیر جراحی](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [پریودنتال در گروه کنترل و آزمایش](#)

[3-1-4. آماره های توصیفی وضعیت چربی خون \(TCh, TG\) قبل و 3 ماه بعد از درمان غیر جراحی پریودنتال](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [در گروه کنترل و آزمایش](#)

[4-1-4. آماره های توصیفی ESR و CBC.diff قبل و 3 ماه بعد از درمان غیر جراحی پریودنتال در گروه](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [آزمایش](#)

[5-1-4. آماره های توصیفی ESR و CBC.diff قبل و 3 ماه بعد از درمان غیر جراحی پریودنتال در گروه](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [کنترل](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [2-4. بررسی فرضیه های تحقیق](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [1-2-4. بررسی فرضیه اول](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [2-2-4. بررسی فرضیه دوم](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [3-2-4. بررسی فرضیه سوم](#)

فصل پنجم : بحث و نتیجه گیری

Error! Bookmark not defined. ..... [1-5. بحث](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [2-5. نتیجه گیری](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [3-5. پیشنهادات](#)

Error! Bookmark not defined. ..... [4-5. محدودیت های تحقیق](#)

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
52	دانشگاه علوم پزشکی اردبیل
52	دانشکده دندانپزشکی
52	پایان نامه جهت اخذ درجه دکترای حرفه ای دندانپزشکی
52	عنوان:
53	چکیده

مقدمه: بیماری پریودنتال یکی از بیماری های عفونی همراه با التهاب شایع در میان افراد مبتلا به دیابت ملیتوس می باشد. هدف مطالعه حاضر بررسی تأثیر درمان غیر جراحی پریودنتال بر میزان کنترل قند خون و چربی خون افراد دیابتیک نوع 2 بود. 53

فهرست ضمايم

چکیده

مقدمه: بیماری پریدونتال یکی از بیماری های عفونی همراه با التهاب شایع در میان افراد مبتلا به دیابت ملیتوس می باشد. هدف مطالعه حاضر بررسی تأثیر درمان غیر جراحی پریدونتال بر میزان کنترل قند خون و چربی خون افراد دیابتیک نوع 2 بود.

مواد و روش کار: این مطالعه از نوع مداخله ای بود و به صورت مشاهده ای و معاینه و ثبت در فرم اطلاعاتی انجام گرفت. مسائل اخلاقی این تحقیق مورد تأیید و تصویب کمیته منطقه ای اخلاق در پژوهش های علوم پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل قرار گرفت. در این تحقیق 80 مراجعه کنندگان به درمانگاه دیابت بیمارستان امام خمینی اردبیل به صورت تصادفی مورد مطالعه قرار گرفتند. از این تعداد نصف به عنوان گروه کنترل (مداخله انجام نگرفت) و نصف دیگر بصورت گروه آزمایش مورد بررسی قرار گرفت، از این بیماران (گروه کنترل و آزمایش) در بازه های زمانی مختلف میزان قند خون ناشتا (FBS)، سرعت سویدیمتاسیون گلبول های قرمز (ESR)، کلسترول (TC)، تری گلیسیرید (TG)، شمارش کامل سلول های خون (CBC.diff)، هموگلوبین گلیکوزیله (HbA_{1c}) اندازه گرفته شد و بیماران تحت معاینه شاخص لته ای (GI)، عمق پروب (PD)، سطح چسبندگی از دست رفته (CAL)، خونریزی حین پروبینگ (BOP) و شاخص پلاک (PI) قرار گرفتند و سپس با درمان غیر جراحی پریدونتال تأثیر بر آزمایش های متابولیک ذکر شده مورد مطالعه قرار گرفت. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه 20، با استفاده از آزمون تی وابسته و آزمون ویلکاکسون مورد بررسی قرار گرفت.

نتایج: نتایج مطالعه نشان داد که درمان غیر جراحی پریدونتال باعث کاهش شاخص لته ای (GI)، عمق پروب (PD)، سطح چسبندگی از دست رفته (CAL)، خونریزی حین پروبینگ (BOP) و شاخص پلاک (PI) و هموگلوبین A_{1c} می شود ($P \leq 0.05$). ولی درمان غیر جراحی پریدونتال تأثیری در وضعیت چربی خون (TG, TCh) و ESR و CBC.diff قبل و 3 ماه بعد نداشت ($P \geq 0.05$).

نتیجه گیری: جهت بهبود کنترل متابولیک افراد دیابتی بایستی به درمان و حذف بیماری پریدونتال ایشان اقدام و از نظر عفونت های دهانی و وجود بیماری پریدونتال نیز ارزیابی شوند.

کلید واژه ها: درمان غیر جراحی پریدونتال، قند خون، افراد دیابتی نوع 2، چربی خون.